

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖ

Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga, tel. (8 460) 41 401, faks. (8 460) 40 216
el. p. meras@palanga.lt

Palangos miesto savivaldybės tarybai

AIŠKINAMASIS RAŠTAS DĖL PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL PAVADINIMO GATVEI SUTEIKIMO – PAULINOS MONGIRDAITĖS GATVĖ IR JOS GEOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS PATVIRTINIMO“

2024 m. sausio d.
Palanga

1. Parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Suteikti suplanuotai gatvei pavadinimą – Paulinos Mongirdaitės gatvė, ir patvirtinti jos geografinę charakteristiką. Suteikus naujai gatvei pavadinimą jį įregistruoti Adresų registre.

2. Kaip šiuo metu yra sureguliuoti projekte aptarti klausimai.

Paulina Mongirdaitė – pirmoji Palangos fotografė, buvo išsilavinusi, mokėjo keletą užsienio kalbų. Mėgo siūti, siuvinėti, piešti miniatiūras su Palangos vaizdais.

P. Mongirdaitė į Palangą atsikėlė gyventi apie 1885 m., kai jos tėvas centre nupirko sklypą su keliais namais. Fotografijos mokėsi Lenkijoje, Varšuvoje. Iš ten į Palangą atsivežė fotoaparaturą ir apie 1889 m. pajūrio kurorte atidarė pirmąjį fotografijos paviljoną. Dienos šviesos (stikliniu stogu ir siena) paviljonas buvo pastatytas prie jos namų sienos, dabartinėje Vytauto gatvėje, šalia senosios vaistinės. Paviljone fotografavo Palangos, Kretingos, Darbėnų miestelėnų portretus. Tačiau ji neapsiribojo tik paviljonu, fotografuoti vykdavo į pajūrį, į klientų namus, lankėsi grafų Tiškevičių Palangos ir Kretingos dvaruose, fotografavo didikų šeimas, dvarus, Kretingos ir Palangos apylinkes, poilsiautojus. Fotografė puikiai perteikdavo žmonių nuotaikas, namų aplinką, gamtos grožį.

Grafai Tiškevičiai, įvertinę jos gebėjimus, užsakė nufotografuoti Palangos bei Kretingos parkus ir pagaminti albumus. 1890 m. P. Mongirdaitė parengė 49 fotografijų albumą „Kretynga“, kuriame įamžinti Kretingos dvaro pastatai ir parkas, Palangos ir Kretingos miesteliai bei senosios bažnyčios. 1912–1914 m. Paulina išleido atvirukų su Kretingos turgaus aikšte, Bajorų pasienio, Palangos ir kitais vaizdais. Seniausias Palangos miesto vaizdų albumėlis yra apie 1898 m. Paryžiuje prancūzų kalba išleistas „Polonga. Bains de mer“ („Palanga. Jūros maudyklės“). Leidinys yra neįprastos formos: susėti septyni ažuolo lapai, kurie išskleisti sudaro lyg vėduoklę. Jame 25 Palangos vaizdai – spalvoti piešiniai.

P. Paulina 1911 m. Lvove pelnė sidabro medalį. Būtent Paulinos fotopaviljone 1899 m. buvo padaryta pirmojo lietuviško spektaklio „Amerika pirtyje“ plakato fotografija su visais aktoriais! Jos fotografijos buvo spausdinamos lenkiškuose spaudiniuose, pvz., leidinyje „Kraj“ skyrelyje apie Palangą.

Šiais metais minėsime palangiškės, pirmosios Lietuvoje moters, Tiškevičių giminės fotografės 100-ąsias mirimo metines, todėl siūlome suteikti gatvei pavadinimą – Paulinos Mongirdaitės.

3. Kokių rezultatų siekiama, kokios gali būti sprendimo pasekmės.

Siekama, suteikus gatvei pavadinimą, įregistruoti ją Adresų registre, žemės sklypui į kurią patenkama tik iš šios gatvės bus tikslinamas adresas.

4. Projekto rengėjas.

Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Renata Prialgauskaitė-Šlapelienė.

5. Teikėjo siūlomas pranešėjas.

Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vedėjas Žydrūnas Žvirblis.

6. Visos faktinės aplinkybės sprendžiamu klausimu.

Palangos miesto centrinės dalies detaliuoju planu, patvirtintu Palangos miesto tarybos 2000 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. 32 „Dėl Palangos miesto centrinės dalies detaliuojo plano patvirtinimo) 1 punktu, centrinėje miesto dalyje suplanuota gatvė.

7. Teisės aktai, reglamentuojantys svarstomą klausimą.

Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 60-1183; 2010, Nr. 41-1934), Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57 (Žin., 2011, Nr. 12-541).

8. Antikorupcinis sprendimo projekto vertinimas, jeigu toks būtinas.

Sprendimo priėmimas kriminologinei situacijai ar korupcijai įtakos neturės.

9. Kiti, projekto rengėjo nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai. Nėra.